

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Pardubice

Inspekční zpráva

Mateřská škola Oldříš

Oldříš 132, 569 82 Borová u Poličky

Identifikátor zařízení: 600 099 571

Zřizovatel: Obec Oldříš, OÚ Oldříš, 569 82 Borová u Poličky

Školský úřad Svitavy, Lanškrounská 2, 568 02 Svitavy

Termín konání orientační inspekce: 25. a 26. září 2000

Čj.	104 341/00-1164
Signatura	oj4au101

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola Oldřiš je jednotřídní, bez právní subjektivity. Součástí školy je školní jídelna, která je umístěna cca 100m mimo MŠ a zajišťuje rovněž stravování pro žáky ZŠ. MŠ je umístěna v prvním patře budovy OÚ (bývalé dva byty). Její prostory jsou pro počet přijatých dětí (23) velmi stísněné. V současné době předškolní zařízení navštěvuje 17 dětí. V roce 1999 byla zahájena výstavba nové školní jídelny z důvodu jejích špatných hygienických podmínek. Součástí objektu bude i nová mateřská škola.

Poslední inspekce ve škole byla vykonána 13. března 1997. Předmětem byla hospitace výchovně vzdělávací práce, plánování, kontrola evidence dětí a zajištění jejich bezpečnosti, úroveň prostorových a materiálních podmínek školy. Ve výchovně vzdělávací činnosti nebyly shledány nedostatky. Realizace doporučení vyplývajících z kontroly dokumentace k řízení školy jsou součástí této inspekční zprávy.

Současná orientační inspekce byla vykonána v rámci periodického cyklu sledování úrovně vzdělávací činnosti škol se zaměřením na hodnocení kvality vzdělávání a kvality řízení. Hospitace vzdělávací činnosti byla provedena ve dvou dopoledních blocích.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené činnosti a spontánní činnosti

Při přípravě a plánování vlastní pedagogické práce vycházejí učitelky z úkolů uvedených v ročním plánu (Pracovní plán na školní rok 2000/2001) a z časově tematických plánů pro jednotřídní MŠ vydaných v návaznosti na Program výchovné práce pro jesle a MŠ č. j. 33 483/83-201 dne 23. prosince 1983. Vzhledem k absenci nového programu čerpají také obsah, náměty, formy a metody k současnému pojetí předškolní výchovy (osobnostně orientovaný model) z odborné literatury a časopisů. Využíván je především materiál Gabriely a Milady Příkrylových „Hrajeme si od jara do zimy“ a „Informatorium 3 - 8“. Z přehledu výchovné práce a při sledování průběhu vzdělávací činnosti vyplývá, že obsah poznatků je dětem předáván v ucelených tematických celcích a žádná výchovná složka není opomíjena. Na přímou práci s dětmi se učitelky připravují ze dne na den. V písemné přípravě jsou zaznamenány obsah a úkoly týkající se řízených činností a činností zařazených do ranních her jako nabídka. Předložený vypracovaný měsíční plán výchovné práce je však nefunkční, obsahuje částečně tematické okruhy, ale převážně je souborem úkolů sestavných do jednotlivých měsíců. Na řadu z nich se učitelky nemohou zaměřovat jen v určeném časovém období, ale měly by být plněny průběžně, při každé možné příležitosti (vpravo - vlevo, barvy a jejich odstíny, rozšiřování slovní zásoby atd.).

S dětmi pracovala zkušená učitelka s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Od poslední inspekce nedošlo k výraznějším změnám v materiálním vybavení školy (hračky, didaktické pomůcky, nábytek), je na standardní úrovni. Rovněž prostorové podmínky pro řízené a spontánní činnosti zůstaly stejné. Od doporučených stavebních úprav ve stávajícím objektu (propojení třídy s hernou) bylo upuštěno při rozhodnutí o výstavbě nové školní jídelny včetně MŠ. Ke zlepšení v úpravě prostředí a k zajištění odpovídajících psychohygienických podmínek přispělo obložení stěn v herně a zateplení chodby dřevěnou prosklenou stěnou. V jednotlivých místnostech byly instalovány elektrické přímotopy. Celé prostředí MŠ je čisté, vkusně esteticky upravené. Denní režim respektuje psychohygienické zásady (délka pobytu

venku, doba jídla a odpočinku). Po celý den měly děti k dispozici pitný režim a návyk jeho využívání byl důsledně upevňován.

V průběhu sledovaného výchovně vzdělávacího procesu byla zaznamenána mírná převaha řízených činností nad spontánními. V době ranních her byly dětem doporučovány hry u stolečků ve třídě a k pohybovému vyžití dětí byl dán menší prostor. Děti převážně využívaly činnost nabízenou učitelkou (grafomotorické cviky, práce s papírem, nůžkami a lepidlem) a se zájmem se do ní zapojovaly. Hry podle vlastní volby byly rozvinuty ojedinele, převládala hra jedinců nebo malých skupinek.

Řízené činnosti byly organizovány po skupinkách (pracovní činnosti a grafomotorické cviky v průběhu ranních her) i frontálně (tělesná výchova, rozvíjení poznání). Děti se do nich zapojovaly podle vlastního zájmu či na základě nenásilné a vhodné motivace učitelkou. Ta měla pro ně připraveno dostatečné množství rozmanitého materiálu, diferencovaného k jejich schopnostem (papíroví ježci a listy - vystříhané, předkreslené, listy z jabloně a hrušně ke třídění, ovoce na výrobu salátu). Učitelka byla s dětmi v neustálém mluvním kontaktu, sledovala jejich počínání, vedla je k samostatnosti, k vlastní rozhodnosti, k tvořivosti, pomáhala rozvíjet jejich představivost. Tělesná výchova byla dobře metodicky a organizačně provedená. Cviky na nářadí odpovídaly schopnostem a pohybovým dovednostem dětí. Byly dobře vysvětleny a předvedeny. Drobné nedostatky se vyskytly při provádění zdravotních cviků (pravolevá orientace, záklony hlavy). V rozvíjení poznání byly uplatňovány metody tvořivé dramatiky a smyslového vnímání. Nové poznatky se opíraly o zkušenosti dětí z minulého týdne. Úkoly zohledňovaly věkové složení třídy s ohledem na jejich individuální schopnosti a dovednosti. Docházelo k plynulému střídání činností i poloh dětí a tím byla nenásilně udržována přirozená kázeň a zájem o činnost. Byl vytvořen prostor pro vyjádření pocitů a prožitků.

Motivaci využívala učitelka především při řízených činnostech a činnostech zařazených do ranních her jako nabídka. Již méně byly motivovány hry samé. Výběr hračky byl zcela ponechán na volbě dětí. Některé si ještě nedovedly hrát, rozvinout hru, přebíhaly od jedné činnosti ke druhé. Vznikala tak drobná nedorozumění, která učitelka musela vhodně a ke spokojenosti dětí usměrňovat. Hodnocení úrovně dovedností dětí bylo vždy pozitivní. Pochvaly a povzbuzení podporovaly dětské sebevědomí. Děti mají vytvořeny velmi dobré hygienické a kulturní návyky, návyky v sebeobsluze a při stolování. V rozvoji poznání prokázaly dostatek poznatků, dovedly správně poznat a pojmenovat jednotlivé druhy ovoce. V pracovní výchově byly upevňovány správné návyky při lepení a dovednosti při stříhání.

Vztahy mezi dětmi byly přátelské. Straší dovedly spolupracovat, byly ohleduplné k mladším kamarádům. Učitelka po celou dobu vytvářela ve třídě příjemnou atmosféru, zajímala se o potřeby a zájmy dětí, poskytovala jim prostředí důvěry a citového zázemí.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování a příprava řízených a spontánních činností - hodnocení je velmi dobré.

Podmínky řízených a spontánních činností - personální, materiální, psychohygienické - hodnocení je velmi dobré.

Účelnost a vhodnost organizace vzdělávací činnosti, použitých organizačních forem a metod práce v řízených činnostech - hodnocení je velmi dobré, s velkou převahou pozitiv, ve spontánních činnostech - hodnocení je dobré.

Motivace a hodnocení řízených činností - hodnocení je vynikající, spontánních činností - hodnocení je dobré.

*Interakce a komunikace v řízených činnostech - hodnocení je vynikající,
ve spontánních činnostech - hodnocení je dobré.
Celkové hodnocení úrovně sledované vzdělávací činnosti je velmi dobré.*

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Předložen byl „Pracovní plán na školní rok 2000/2001“. Hlavní cíl, který by určoval, čeho chce MŠ dosáhnout, není vyznačen. Ze stanovených pěti oblastí (rozvoj citový a sociální, rozvoj fyzického zdraví a zdatnosti, rozvoj estetického vnímání a vyjadřování, rozvoj poznávacích procesů, poznatků a řeči, rozvoj praktických dovedností a návyků) vyplývá, že MŠ naplňuje poslání předškolní výchovy danou zákonem ČNR č. 390/1991 Sb., o školských zařízeních ve znění změny zákona č. 138/1995 Sb. a vyhláškou MŠMT ČR č. 35/1992 Sb., o mateřských školách.

Jednotlivé oblasti vzdělávací činnosti obsahují úkoly a prostředky. Jsou však vzájemně zaměřovány a plán pozbývá na funkčnosti. Druhá část plánu zpracovaná pro řízení školy je velmi obecná, nekonkrétní.

Hodnocení školního roku 1999/2000 má spíše statistický charakter, neobsahuje analýzu výchovně vzdělávací práce, nejsou v něm stanoveny závěry. Tím není vytvořena zpětná vazba pro plánování v následujícím období.

Pro děti s odkladem školní docházky (dále jen děti s OŠD) jsou vyznačeny hlavní oblasti jejich osobnostního rozvoje, na které se budou učitelky ve vzdělávací činnosti zaměřovat. Nemají však formu cíleného individuálního plánu.

Plánování je pojato v obecné, spíše formální rovině. Neobsahuje dlouhodobé, střednědobé a krátkodobé cíle a prostředky jejich realizace na základě analýzy a zpětné vazby. Hodnocení je pouze vyhovující.

Organizování

V MŠ pracují 2 pedagogické pracovnice a jsou plně kvalifikované. Ředitelka byla do funkce jmenována od 1. ledna 1989. Jejich plné úvazky přímé výchovné práce jsou rozděleny tak, aby byla zajištěna bezpečnost dětí při pobytu venku. V rozpisu služeb však není zohledněna potřeba souběžného působení učitelek v dopoledním bloku vzdělávací práce k využití pro individuální práci s dětmi (dětmi s OŠD, problémové). Další personál tvoří 3 provozní pracovnice (školnice, kuchařka a vedoucí stravování). Jejich pracovní úvazky jsou úměrné výkonu práce, provozu a podmínkám školy a školní jídelny. Pro všechny pracovnice jsou stanoveny pracovní náplně, odpovědnosti a povinnosti vyplývající z „Pracovního řádu pro zaměstnance škol a ve školských zařízeních vydaných MŠMT ČR pod č. j. 16 969/96-42.

Na základě doporučení z minulé inspekce ve škole byl ředitelkou vypracován „Řád mateřské školy pro rodiče“. Obsahuje pravidla mezi školou a rodinou, ale i jejich práva a povinnosti. Má částečně vstřícnou formu, některé formulace jsou však zastaralé a vyžadují upřesnění v souladu s právními předpisy, především s vyhláškou MŠMT ČR č. 35/1992 Sb., o mateřských školách. Neobsahuje základní informace o škole jako jsou např. název, adresa, telefon, jméno ředitelky atd. Provoz školy je stanoven od 6:30 do 16:00 hodin.

Škola má velmi dobrou spolupráci s rodinou, což vyplynulo i z osobních rozhovorů učitelky se rodiči. Informace jim jsou předávány převážně denním kontaktem při předávání dětí. Na chodbě a v šatně jsou seznamováni s pracemi z výtvarné a pracovní výchovy, ale i s výsledky

v pracovních listech a grafomotorickém projevu. Negativním prvkem je, že škola stále nemá vlastní logopedickou asistentku. Gymnastika mluvidel a prevence poruch řeči je prováděna v rozsahu jazykové výchovy. Rodičům dětí se špatnou výslovností je doporučována logopedická péče v MŠ Borová a logopeda pedagogicko-psychologické poradny v Poličce. Schůzky s rodiči jsou konány 1x do roka před zahájením školního roku, kde jsou seznamováni s plánem vzdělávací činnosti a řádem školy. Ostatní společná setkání se uskutečňují při slavnostech v MŠ (besídky apod.) a veřejných vystoupeních.

Pracovníkům školy jsou informace (především z porad ředitelky) předávány formou pedagogických a provozních porad. Zápisy nedokladují pedagogickou diskusi nad výsledky a úrovní vzdělávací činnosti. Předávání zkušeností a poznatků ze vzdělávacího procesu je prováděno pouze ústně a dle slov ředitelky denně. Učitelky pracují ve vzájemné shodě a domluvě, podílejí se na tvorbě výchozích dokumentů pro vzdělávací činnost (roční plán, měsíční plán). Na smluveném a všem dostupném místě jsou uloženy časopisy, nabídky vzdělávacích akcí a pod.

V povinné dokumentaci (personální a evidence dětí) nebyly shledány závažné nedostatky. Ředitelka respektovala doporučení ČŠI při poslední inspekci (viz inspekční zpráva č. j. 0-10-04/9697-116). Pouze k zařazení dětí s OŠD chybí v MŠ rozhodnutí ředitele ZŠ o odkladu školní docházky. Důležité informace jsou zajištěny proti jejich zneužití.

Mateřská škola ve svém programu realizuje v jarním období předplavecký výcvik v Plaveckém bazénu v Poličce. Spolupracuje s místní ZŠ v oblasti kulturní, společenské (divadle koncerty, veřejná vystoupení) a pedagogické (zápis do 1. tř., návštěva dětí v 1.tř, atd.). Velmi dobrou spolupráci má se svým zřizovatelem, který vynakládá velkou částku finančních prostředků na stavbu nové školní jídelny a MŠ. Navíc je plánována v brzké době plynofikace obce. Ředitelkou předložený návrh materiálního zajištění školy do rozpočtu pro dané období byl projednán a z velké části již realizován.

System organizačního uspořádání předškolního zařízení je funkční a reálný. Hodnocení je velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Z rozhovorů s oběma pedagogickými pracovníci, se školnicí i s kuchařkou vyplývá jejich velmi pěkný vztah ke škole. Svým osobním přístupem a odpovědností poskytují pro děti ty nejlepší podmínky pro pobyt v MŠ. Jsou aktivní, dovedou spolupracovat. Učitelky se snaží získávat co nejvíce poznatků k vlastní pedagogické práci. Dokladem toho je knihovna velmi dobře vybavená odbornou literaturou. Při rozborech vzdělávací činnosti byly vstřícné odborné diskuse. Rovněž z přehledu navštívených vzdělávacích seminářů vyplývá zájem o sebevzdělávání a ředitelka se snaží tomuto zájmu vycházet vstříc.

K hodnocení a k odměňování jsou stanovena kritéria, která pracovníci je znají.

Oblast vedení a motivování pracovníků má vynikající úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrola provozu a vzdělávacího procesu je prováděna při denním styku s pracovníci. Zápisy z těchto kontrol nejsou dokladovány. Zaznamenávány jsou pouze kontroly hygienicko-bezpečnostního charakteru ve školní jídelně. Zjištěné nedostatky jsou dle slov ředitelky řešeny na místě.

Vzhledem ke krátkému časovému období v začátku školního roku byla úroveň hospitační činnosti ředitelky posuzována za uplynulý školní rok. Vytýčené úkoly k hospitaci korespondují

s úkoly v ročním plánu. Je vždy stanoven závěr a jeho projednání je stvrzeno podpisy. Vypovídající hodnota hospitací je velmi dobrá, ne vždy je však v závěru odpovězeno na sledovaný cíl. Výsledky jsou využívány pro jednotné působení obou učitelek ve výchovně vzdělávacím procesu a pohledu na dítě s respektováním jeho individuality osobnosti.

Hodnocení této oblasti je velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Celkové hodnocení kvality řízení mateřské školy je velmi dobré. Shledané nedostatky v plánování vyplývají z nepochopení vztahové souvislosti mezi cíly, úkoly a prostředky jejich realizace. Ředitelka prokázala dobrou právní orientaci a odpovědný přístup k vedení školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí ŠÚ Svitavy č. j. 1250/99, kterým se zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení podle § 13a odst. 2 a § 13b odst. 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů s účinností od 1. září 1999
2. Dotazník pro ředitele školy
3. Inspekční zpráva č. j. O-10-04/9697-116
4. Pracovní plán školní rok 2000/2001
5. Hodnocení školního roku 1999/2000
6. Měsíční plán výchovné práce
7. Denní přípravy učitelek
8. Přehled výchovné práce
9. Řád mateřské školy pro rodiče
10. Rozvrh dne (denní režim)
11. Evidence dětí (příhlášky, rozhodnutí, evidenční listy)
12. Povolena výjimka z počtu dětí ze dne 1. září 2000
13. Stanovení kapacity školy OHS Svitavy ze dne 19. září 2000
14. Zmocnění rodičů k odvádění dětí z MŠ
15. Personální dokumentace
16. Pracovní doba učitelek - rozvrh
17. Pracovní náplně povinností pracovníků
18. Kritéria pro hodnocení pracovníků
19. Zápisy z pedagogických a provozních porad
20. Zápisy z hospitací a kontrol školní jídelny

ZÁVĚR

Celkové hodnocení činnosti mateřské školy ke velmi dobré. Doporučení ČŠI uvedená v inspekční zprávě č. j. O-10-04/9697-116 byla ředitelkou školy ve prospěch kvality řízení realizována.

Při kontrole výše uvedených dokladů nebylo zjištěno porušení obecně závazných právních předpisů.

Využití přidělených finančních prostředků ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí je efektivní.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektor

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Marcela Pechancová

Marcela Pechancová v. r.

Ve Svitavách dne 2. října 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. října 2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Alena Pantůčková

Pantůčková Alena v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-10-23	104 367/00
Zřizovatel	2000-10-23	104 368/00

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nepodány